

باسمه تعالی

پیش نویس لایحه شناسه های الکترونیکی

بخش یکم: تعاریف و اختصارها

ماده ۱. اختصارهای بکار رفته در این قانون عبارتند از:

الف) شورا: شورای عالی فضای مجازی

ب) مرکز: مرکز ملی فضای مجازی

پ) مقرراتگذار: مرجع مقررات گذار شناسه های الکترونیکی

ماده ۲. تعابیر و واژگان زیر در معنای مشروح بکار می روند:

الف) پردازش داده ها: هرگونه ایجاد، تغییر، ارسال، دریافت، جابه جایی، ذخیره سازی، حذف، اشتراک گذاری یا نمایش هدفمند داده های الکترونیکی است.

ب) تراکنش الکترونیکی: هرگونه فرایند خودکار یا نیمه خودکار بوسیله سامانه های الکترونیکی که موجب پردازش داده های قابل استناد الکترونیکی می شود.

پ) تراکنش قابل استناد: هر تراکنشی که با انجام آن امکان استیفای یک حق یا ایفای یک تکلیف قانونی فراهم باشد.

ت) داده قابل استناد: به هر شکل داده الکترونیکی، مانند متن، صوت، تصویر ویا ترکیبی از آنها و همچنین انواع برنامه های رایانه ای، علامت، کد و الگوریتم گفته می شود.

ث) دستگاه اجرایی: همه مؤسسات عمومی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوب ۱۳۸۶.

ج) سوژه شناسه: هر موضوعی که امکان تخصیص شناسه الکترونیکی به آن در محیط قابل پردازش رایانه ای و فضای سایبری وجود داشته باشد، مانند جانداران، شامل انسان، جانوران و گیاهان، و اشیاء، مانند سازه ها، سامانه ها و ابزارها، اطلاعات و سایر دارایی های مادی و معنوی فیزیکی و دیجیتال.

چ) شناسه الکترونیکی: داده الکترونیکی که به شکل منحصر بفرد هویت ویا ماهیت سوژه ها را در تراکنش های الکترونیکی نشان می دهد.

ح) کنشگر تراکنش الکترونیکی: شخص و یا سامانه‌ای است که تراکنش را به سرانجام می‌رساند. در تراکنش خودکار، پدیدآورنده سامانه نرم‌افزاری و یا مالک آن، کنشگر بشمار می‌آید.

خ) کنشگر شناسه: در این مصوبه به متولیان امور حاکمیتی، ارائه‌دهندگان خدمات و کاربران شناسه‌ها گفته می‌شود.

بخش دوم: اهداف قانون

ماده ۳. اهداف این مصوبه عبارتند از:

الف) ارتقای نظم و امنیت عرصه‌ها و حوزه‌های سایبری و فیزیکی موضوع این مصوبه؛

ب) اطمینان بخشی و اعتبار بخشی به تراکنش‌های الکترونیکی مشمول نظام حقوق داخلی با فراهم آوردن شناسه‌های مطمئن و معتبر الکترونیکی؛

پ) هماهنگی و هم‌افزایی متولیان و متصدیان شناسه‌های الکترونیکی؛

ت) حکم‌فرمایی قواعد و ضوابط منطقی و اجرائی بر تراکنش‌ها و شناسه‌های الکترونیکی؛

ث) فراهم آوردن نیازمندی‌های فنی - اجرایی قوانین و مقررات مبتنی بر شناسه‌های الکترونیکی؛

ج) هم‌سویی با قواعد حقوقی و سازوکارهای فنی - کاربردی بین‌المللی حاکم بر تراکنش‌ها و شناسه‌های الکترونیکی؛ و

چ) رشد دانایی و توانمندی کنشگران درباره اطمینان‌پذیری، اعتبارپذیری و استنادپذیری تراکنش‌ها و شناسه‌های الکترونیکی.

بخش سوم: موضوع قانون

ماده ۴. شناسه‌های الکترونیکی مشمول این مصوبه عبارتند از:

الف) شناسه‌های الکترونیکی قابل اتمینان به انسان: مانند زیست‌سنجی‌ها، قلم نوری، امضای بیت‌مپ، امضای دیجیتال و هویت بین‌المللی مشترک تلفن همراه (IMSI)، گذرواژه‌ها و گواهی‌های الکترونیکی، مانند انواع کلیدهای عمومی و خصوصی رمزنگاری.

ب) شناسه‌های الکترونیکی قابل اتمینان به سایر جانداران (شامل جانوران و گیاهان) و کالاها (شامل اشیای ملموس و دارایی‌های ناملموس): مانند زیست‌سنجی‌ها، DOI، OID، ISSN، شناسه استاندارد محتوای دیجیتال (شامد) و انواع بارکدها، RFIDها و شناسه‌های بین‌المللی اوراق بهادار.

پ) شناسه‌های الکترونیکی قابل اتمینان به نقاط جغرافیایی: مانند کدپستی، GPS، کدهای جغرافیایی (Geocodes)، تلفن ثابت و نامبر.

ت) شناسه‌های الکترونیکی قابل اتمینان به موقعیت‌های سایبری: مانند نشانی‌های عددی در محیط‌های اینترنتی (دامنه‌های مرتبه بالای کد کشوری ccTLD و دامنه‌های مرتبه بالای عمومی gTLD)، شناسه یکنواخت منبع (URI)، نشانی وبیا نشانی اینترنتی (URL)، نشانی وب دیرپا (PURL) و نام یکنواخت منبع (URN).

ماده ۵. شناسه‌های الکترونیکی موضوع مصوبه باید به گونه‌ای جانمایی، ساماندهی و با یکدیگر پیوند داده شوند که امکان ردیابی، رده‌بندی و پردازش مطمئن و معتبر همه تراکنش‌ها و داده‌ها و اطلاعات مربوط به کنشگران آنها در همه عرصه‌ها و حوزه‌ها فراهم آید.

بخش چهارم: دامنه شمول قانون

ماده ۶. این قانون همه شناسه‌هایی را دربرمی‌گیرد که به هویت، وضعیت، موقعیت یا مالکیت اتباع ایرانی، اعم از حقیقی یا حقوقی یا دولت جمهوری اسلامی ایران تعلق دارد.

بخش پنجم: کمیته راهبری شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۷. به منظور تحقق اهداف مصوبه و ایفای شایسته امور پیگیری، پشتیبانی، هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای تعهدات و الزامات مقرر، کمیته راهبری شناسه‌های الکترونیکی در مرکز و به ریاست رئیس مرکز تشکیل می‌شود.

ماده ۸. رئیس مرکز موظف است در تشکیل کمیته موارد زیر را رعایت کند:

الف) نمایندگان صاحب‌نظر همه کنشگران شناسه‌ها که در هر یک از عرصه‌ها و حوزه‌های مشمول مصوبه از صلاحیت قانونی، تجربه و توانمندی سیاستگذاری، مدیریت فنی و اجرایی برخوردارند، به عضویت کمیته درآیند و برپایه تخصص و مهارتشان مسؤولیت‌های مربوط را عهده‌دار شوند؛

ب) ساختار و تشکیلات و شرح وظایف و اقدامات کمیته به نحوی تعریف شود که برپایه قواعد برشمرده در مصوبه، نسبت به همه عرصه‌ها و حوزه‌ها و کنشگران شناسه‌ها، نیازسنجی و امکان‌سنجی قانونی، مقرراتی، فنی و اجرایی فراگیر و همه‌جانبه‌ای به عمل آید؛ و

پ) شیوه‌نامه شرح وظایف و اقدامات کمیته ظرف یک ماه به استحضار شورا برسد.

ماده ۹. پس از تعیین و تشکیل مقرراتگذار موضوع بخش دهم مصوبه، کمیته، نظارت راهبردی بر حسن اجرای امور مقرراتگذار را بویژه در تعامل با سایر مراجع مقرراتگذار و حاکمیتی در دستور کار قرار خواهد داد.

بخش ششم: عرصه‌های کاربردی شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۱۰. عرصه‌های کاربردی شناسه‌های الکترونیکی عبارتند از:

الف) عرصه امنیتی - سیاسی؛

ب) عرصه اقتصادی - بازرگانی؛

پ) عرصه فرهنگی - اجتماعی؛ و

ت) عرصه خدماتی - اداری.

ماده ۱۱. عرصه امنیتی - سیاسی شامل امور سیاستگذاری، اعم از راهبردی، تقنینی و اجرایی، امور امنیتی، نظامی، انتظامی و نظارتی می‌شود.

تبصره - آن دسته از مؤسسات خصوصی و یا اشخاص حقیقی که به موجب حکم یا قرارداد با دستگاه‌های اجرایی موضوع این ماده در امور حاکمیتی امکان خدمت می‌یابند، مشمول ضوابط آن می‌شوند.

ماده ۱۲. عرصه اقتصادی - بازرگانی شامل امور صنفی می‌شود که به موجب قوانین و مقررات، اشخاص حقیقی و یا حقوقی با هویت‌هایی مانند تاجر و یا فرد صنفی به تولید، توزیع و یا عرضه کالا و یا خدمات در دنیای فیزیکی یا سایبری می‌پردازند.

تبصره - آن دسته از دستگاه‌های اجرایی که در قالب سازمان یا شرکت به امور صنفی می‌پردازند، مشمول ضوابط آن می‌شوند.

ماده ۱۳. عرصه فرهنگی - اجتماعی، امور رسانه‌ای، اعم از رسمی، مانند خبرگزاری‌ها و نشریات الکترونیکی و غیررسمی، مانند وبلاگ‌ها و شبکه‌های اجتماعی، امور پیام‌رسانی، اعم از کوتاه، چندرسانه‌ای و مخابراتی، میراث فرهنگی، ورزشی و آموزشی، از ابتدایی تا تکمیلی را دربرمی‌گیرد.

ماده ۱۴. عرصه خدماتی - اداری شامل خدمات قابل ارائه به شهروندان در همه بخش‌های اجرایی و قضایی کشور می‌شود، اعم از آنکه برپایه ایفای امور حاکمیتی آنها باشد یا امور تصدی‌گری.

بخش هفتم: حوزه‌های کاربردی شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۱۵. تراکنش‌های الکترونیکی هر یک از عرصه‌های کاربردی شناسه‌های الکترونیکی ممکن است به دو شکل رسمی یا غیررسمی و در سه حوزه عمومی، غیرعمومی یا خصوصی سرانجام یابند.

ماده ۱۶. تراکنش‌های رسمی به تراکنش‌هایی گفته می‌شود که کنشگر با هویت اجتماعی خود، مانند کارمند دستگاه اجرایی، فرد صنفی، شخصیت فرهنگی یا صنعتی آنها را به سرانجام می‌رساند.

ماده ۱۷. حوزه رسمی باید به تفکیک شامل تراکنش‌های دولتی - دولتی، صنفی - صنفی و شهروندی با رعایت سلسله‌مراتب قانونی و پیوندهای درون و برون‌سازمانی تعریف شود.

ماده ۱۸. تراکنش‌های غیررسمی به تراکنش‌هایی گفته می‌شود که کنشگر با هویت فردی خود آنها را به سرانجام می‌رساند، مانند مناسبات دوستانه و خانوادگی.

ماده ۱۹. حوزه عمومی به آن بخش از عرصه‌های فضای سایبری گفته می‌شود که برای حضور کنشگران در آنها هیچ محدودیتی وجود نداشته باشد.

ماده ۲۰. حوزه غیرعمومی به آن بخش از عرصه‌های فضای سایبری گفته می‌شود که کنشگران برپایه ویژگی‌های فردی و یا اجتماعی به عضویت آنها درمی‌آیند و تراکنش‌های الکترونیکی آنها به صورت درون‌گروهی سرانجام می‌یابد.

ماده ۲۱. حوزه خصوصی به آن بخش از عرصه‌های فضای سایبری گفته می‌شود که کنشگران با هویت فردی یا اجتماعی خویش تراکنش‌های دوجانبه را سرانجام می‌دهند. تراکنش‌های سامانه‌های رایانه‌ای مستقل مشمول حوزه خصوصی می‌شوند.

ماده ۲۲. در تعریف و تخصیص شناسه‌های الکترونیکی به هر یک از عرصه‌ها/حوزه‌های کاربردی، توجه به نکات زیر الزامی است:

الف) فراوانی، دانش و مهارت میانگین کنشگران؛

ب) امکان خوشه‌سازی برای هریک از شاخه‌های اختصاصی عرصه‌ها/حوزه‌های مشمول مصوبه با توجه به گوناگونی و گستردگی آنها؛

پ) ارائه خدمات شناسه‌ها به شکل آسان، مقرون به صرفه و باکیفیت، متناسب با شرایط و اقتضانات عرصه/حوزه موردنظر؛

ت) تخصیص شناسه‌ها به عرصه/حوزه موردنظر، به گونه‌ای که هیچ‌گونه شباهت منجر به گمراهی وجود نداشته باشد؛ و

ث) پیوندپذیری شناسه‌ها به صورت درون عرصه‌ای/حوزه‌ای و بین عرصه‌ای/حوزه‌ای.

بخش هشتم: ارائه‌دهندگان خدمات شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۲۳. در پرتو اهداف این مصوبه، ارائه‌دهندگان خدمات شناسه‌های الکترونیکی شامل تولیدکنندگان، عرضه‌کنندگان، ارائه‌دهندگان خدمات پشتیبانی و تأییدکنندگان اعتبار شناسه‌ها می‌شوند.

ماده ۲۴. صدور پروانه فعالیت برای همه ارائه‌دهندگان خدمات شناسه‌های الکترونیکی از سوی مراجع صلاحیت‌دار الزامی نیست. از جمله مواردی که در عدم احراز نیاز به صدور پروانه فعالیت می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، عبارتند از:

الف) شناسه تنها برای تراکنش‌های غیررسمی به کار رود.

ب) مسؤولیت اعتبارپذیری شناسه را دارنده پروانه واجد شرایط دیگری عهده‌دار گردد.

پ) اعطای پروانه تأثیری بر اعتبارپذیری شناسه نداشته باشد؛ برای مثال، تولیدکننده، کاربر و مخاطب شناسه‌های الکترونیکی یکی یا مورد اعتماد باشد.

ت) ارائه‌دهنده خدمات از مقرراتگذار یا مرجع صلاحیت‌دار دیگر در یکی از حوزه‌های مرتبط پروانه فعالیت دریافت کرده یا اجازه قانونی چنین فعالیتی را داشته و صلاحیت فنی - اجرایی آن مورد تأیید باشد.

ماده ۲۵. تصدی خدمات شناسه‌های الکترونیکی از سوی دستگاه‌های اجرایی ممنوع است، مگر در موارد زیر:

الف) شناسه‌ها برای تراکنش‌های الکترونیکی مشمول طبقه‌بندی اطلاعات عمومی بکار روند.

ب) بخش غیردولتی انگیزه‌ای برای فعالیت نداشته باشد.

پ) فعالیت موردنظر ذاتاً انحصاری باشد و نتوان تا آینده‌ای قابل پیش‌بینی آزادسازی و رقابت‌پذیری را در آن نهادینه کرد یا توجیه فنی، اقتصادی و اجرایی نداشته باشد.

تبصره ۱. دستگاه‌های اجرایی ارائه‌دهنده خدمات شناسه‌های الکترونیکی باید پروانه فعالیت دریافت کنند و همانند بخش غیردولتی در برابر مسؤولیت‌هایشان پاسخگو باشند.

تبصره ۲- به محض برطرف شدن موجبات تصدی دستگاه‌های اجرایی، باید زمینه واگذاری آن به بخش غیردولتی صلاحیت‌دار فراهم گردد.

ماده ۲۶. به هنگام تعریف پروانه فعالیت خدمات شناسه‌های الکترونیکی، نکات زیر مورد توجه قرار گیرد:

الف) تنها به اشخاص حقوقی معتبر اعطاء گردد.

ب) اشخاص حقوقی خارجی به شرط مشارکت بیش از ۵۱٪ اشخاص حقوقی ایرانی و عهده‌داری مدیریت‌های فنی - اجرایی مؤثر اجازه فعالیت در کشور را دارند، مگر اینکه صراحتاً مشارکت و یا فعالیت آنها به موجب قانون منع شده باشد.

پ) توانمندی فنی - اجرایی درخواست‌کنندگان پروانه برپایه طرح کسب‌وکار مستدل و آزمون‌پذیر برای یک دوره زمانی متعارف احراز گردد.

ت) تجمیع شاخه‌های خدمات شناسه‌های الکترونیکی در یک پروانه یا تفکیک آنها از یکدیگر با رعایت قواعد رقابت‌پذیری و عدم شکل‌گیری انحصار، رشد دانش بومی، تضمین ایفای تعهدات کمی و کیفی و پاسخگویی مناسب به کاربران صورت پذیرد.

ماده ۲۷. به منظور حفظ انگیزه و توان بخش غیردولتی و کمک به رشد و ارتقای فنی - اجرایی آن در پرتو ملاحظات امنیت و منافع ملی، در آن دسته از اموری که تصدی آنها به دستگاه‌های اجرایی واگذار شده، خرید خدمات مالی، فنی، مهندسی و مدیریتی از بخش غیردولتی با حفظ سرمایه، مالکیت و راهبری دستگاه ذی‌ربط در اولویت برنامه‌ریزی‌های اجرایی قرار گیرد.

بخش نهم: کاربران خدمات شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۲۸. کاربران شناسه‌های الکترونیکی باید برپایه ویژگی‌های فردی، مانند سن و جنسیت برای اشخاص حقیقی و تجاری و غیرانتفاعی برای اشخاص حقوقی و همچنین برپایه ویژگی‌های اجتماعی، مانند عرصه‌هایی که در آنها امکان حضور می‌یابند و متناسب با دانش رایانه‌ای و توان مالی‌شان، از خدمات شناسه‌های الکترونیکی بهره‌مند شوند.

ماده ۲۹. کاربران حق دارند در خصوص شناسه‌هاییکه از سوی مقرراتگذار اعلام می‌شود، از ارائه‌دهندگان خدمات خود انعقاد و پایبندی به موافقت‌نامه کیفیت خدمات شناسه الکترونیکی را مطالبه کنند.

ماده ۳۰. داده‌ها و اطلاعات راجع به شناسه‌های الکترونیکی کاربران در زمره اطلاعات راجع به حریم خصوصی آنها بشمار می‌آید و هرگونه بهره‌برداری یا پردازش آنها مستلزم رعایت ضوابط مربوط است.

ماده ۳۱. کاربران حق دارند برای مصون ماندن در برابر سوءاستفاده‌های ناروای مجازی - سایبری، شناسه‌های ساختگی را بکار گیرند، مشروط بر آنکه اطمینان‌پذیری، اعتبارپذیری و استنادپذیری تراکنش‌های آنها تضمین گردد.

بخش دهم: مرجع مقررات‌گذار شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۳۲. به منظور هماهنگی و هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی متولی امور حاکمیتی راجع به شناسه‌های الکترونیکی و پشتیبانی و پاسخگو نگاه داشتن ارائه‌دهندگان خدمات و کاربران شناسه‌ها، مرجع مقرراتگذار دارای اختیارات قانونی و توانمندی اجرایی کافی ظرف دو ماه به پیشنهاد کمیته و به موجب مصوبه لازم‌الاجرای قانونی تعریف و تعیین می‌گردد.

ماده ۳۳. در تعریف و تعیین مقرراتگذار، اولویت با یکی از مراجع متولی کنونی است که وظایف و اختیارات آن بیشترین همخوانی و سازگاری را با اهداف و امور مقرر در این مصوبه دارد. لیکن جهت حسن ایفای تعهدات مقرر، حسب مورد اساسنامه آن بازنگری و اصلاحات لازم در ترکیب اعضاء، وظایف و اختیارات و امکانات و تجهیزات موردنیاز آن اعمال می‌گردد. در صورت نبود چنین مرجعی، نسبت به تعریف مقرراتگذار مستقل این حوزه اقدام می‌گردد.

ماده ۳۴. مقرراتگذار متشکل از ارکان زیر است:

الف) رکن انشایی: متشکل از کنشگران شناسه‌های الکترونیکی که ضروری است در فرایند تصمیم‌سازی و یا تصمیم‌گیری مقررات مشارکت کنند.

ب) رکن اجرایی: سازمان دولتی که برای ایفای امور مقرر از سوی رکن انشایی مقرراتگذار یا سایر مراجع صلاحیتدار حاکمیتی از اختیار قانونی و توانمندی اجرایی کافی برخوردار است.

پ) رکن نظارتی و اعمال ضمانت اجرا: مجموعه پیوسته یا مستقل از رکن اجرایی مقرراتگذار که برای ایفای انواع شیوه‌ها و روش‌های نظارتی، دسترسی به انواع اطلاعات موردنیاز برای احراز حسن اجرای مقررات مصوب و اعمال انواع ضمانت اجراها علیه متخلفان از اختیار قانونی و توانمندی اجرایی کافی برخوردار است.

ماده ۳۵. وظایف و اختیاراتی که باید به موجب مصوبات قانونی برای مرجع مقرراتگذار و حسب مورد هریک از ارکان تشکیل‌دهنده آن پیش‌بینی گردد، عبارتند از:

الف) صدور پروانه فعالیت برای ارائه‌دهندگان خدمات شناسه‌های الکترونیکی.

ب) تعیین، تعدیل و دریافت حقوق مالیه عمومی، از قبیل حق الامتیاز صدور پروانه.

پ) استاندارد‌گزینی و استاندارد‌گذاری فنی - اجرایی برای شناسه‌های الکترونیکی، امکانات کاربردی مربوط به آنها و تعهدات کمی و کیفی ارائه‌دهندگان خدمات.

ت) اتخاذ تدابیر مناسب برای پیشگیری از سوءاستفاده‌های گوناگون از شناسه‌های الکترونیکی و تهدیدهای پیش روی آنها.

ث) هماهنگی دستگاه‌های متولی امور حاکمیتی راجع به شناسه‌های الکترونیکی و سایر حوزه‌های مرتبط، بویژه ارتباطات و فناوری اطلاعات.

ج) هماهنگی ارائه‌دهندگان خدمات شناسه‌های الکترونیکی با یکدیگر و سایر ارائه‌دهندگان خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات، مراجع معین و مرتبط با این حوزه، بویژه با رویکرد برپایی بازار رقابتی، عادلانه و شفاف.

چ) برقراری و توسعه تعاملات و مناسبات با مراجع صلاحیتدار فراملی و صیانت از حقوق و منافع ملی در عرصه بین‌المللی.

ح) پشتیبانی مادی و یا معنوی از پژوهش‌های پایه و یا کاربردی درباره شناسه‌های الکترونیکی.

خ) پشتیبانی از کاربران شناسه‌های الکترونیکی و رسیدگی به خواست‌ها و شکایت‌های آنها.

د) اهتمام به فرهنگ‌سازی عمومی و اختصاصی در عرصه‌ها و حوزه‌های مختلف اجتماعی به منظور رشد آگاهی و دانش کنشگران فضای مجازی درباره شناسه‌های الکترونیکی.

ذ) رصد قوانین و مقررات تأثیرگذار بر و تأثیرپذیر از شناسه‌های الکترونیکی و نقش‌آفرینی فعال در تصویب احکام و ضوابط کارآمد و اثربخش.

ر) تدوین پیشنهادها بقانونی - مقرراتی درباره شناسه‌های الکترونیکی جهت تصویب از سوی مراجع صلاحیتدار.

ز) تهیه نقشه راه شناسه‌های الکترونیکی کشور برپایه سیاست‌های راهبردی راجع به فضای مجازی و اهتمام به روزآمدنگاه داشتن همه‌جانبه آن.

ژ) تعیین سطح خدمات و در صورت لزوم تفکیک خدمات پایه از خدمات ارزش افزوده شناسه‌های الکترونیکی.

س) تعیین تخلفات مربوط به شناسه‌های الکترونیکی و ضمانت اجراهای قابل اعمال علیه آنها.

بخش یازدهم: قواعد حاکم بر شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۳۶. با عنایت به پیوند ناگسستنی تراکنش‌ها و شناسه‌های الکترونیکی و تأثیرگذاری آنها بر اطمینان‌پذیری، اعتبارپذیری و استنادپذیری یکدیگر، ضروری است ضوابط حاکم بر آنها به شکل هماهنگ و هم‌سو تدوین و لازم‌الاجرا گردد.

ماده ۳۷. شناسه‌های الکترونیکی با توجه به میزان پایایی ایمنی - امنیتی و پایبندی به ضوابط حاکم بر اطمینان‌پذیری، اعتبارپذیری و استنادپذیری تراکنش‌های الکترونیکی، در سه گروه زیر رده‌بندی می‌شوند:

الف) شناسه الکترونیکی مطمئن: شناسه‌ای که ساختن نمونه مشابه یا تغییر آن از لحاظ فنی تقریباً غیرممکن است؛

ب) شناسه الکترونیکی ایمن: شناسه‌ای که اطمینان‌پذیری آن با توجه به کاربری در عرصه/حوزه موردنظر، به موجب استانداردهای مقرر قابل احراز است.

پ) شناسه الکترونیکی عادی: شناسه‌ای که مشمول شناسه‌های بندهای «الف» و «ب» این ماده نمی‌شود.

ماده ۳۸. اطمینان‌پذیری شناسه‌های الکترونیکی، به میزان دسترس‌پذیری، صحت و تمامیت و محرمانگی آنها و داده‌ها و اطلاعات مربوطه بستگی دارد که باید با توجه به نوع کاربری شناسه در عرصه/حوزه موردنظر، پایایی خدمات و مراجع معین و مرتبط سنجش و ارزیابی می‌شود.

ماده ۳۹. ضوابط راجع به اطمینان‌پذیری شناسه‌ها باید بر پایه پیوند پایگاه‌ها و مراکز داده، سازوکارهای پردازش، شبکه تبادل و رده‌بندی دسترسی به داده‌ها و اطلاعات مربوط که برای همه کنشگران شناسه‌ها و تراکنش‌های الکترونیکی تعریف می‌شود، همواره سنجش و ارزیابی شده و در صورت نیاز روزآمد شوند.

ماده ۴۰. مقرراتگذار باید اطمینان دهد اشخاصی را برای ارائه خدمات شناسه‌های الکترونیکی برمی‌گزیند و به آنها پروانه فعالیت اعطاء می‌کند که از صلاحیت قانونی، فنی و اجرایی کافی برخوردارند و می‌توانند اعتبارپذیری شناسه‌های الکترونیکی را نسبت به هریک از سوژه‌های عرصه/حوزه حیطه کار خود تضمین کنند.

ماده ۴۱. با توجه به گسترش روزافزون استناد به داده‌ها و اطلاعات ناشی از تراکنش‌های الکترونیکی در دعاوی حقوقی، اعم از قضایی، شامل دعاوی مدنی و کیفری، و شبه‌قضایی و اداری، با همکاری قوه قضائیه، ضوابط راجع به استنادپذیری ادله الکترونیکی در پرتو قواعد حاکم بر شناسه‌های الکترونیکی، بازنگری و شرایط لازم برای بهره‌برداری مطلوب از توانمندی فنی این ابزارها در پیشبرد اهداف توسعه و ارتقای نظام دادرسی کشور و رفع محدودیت‌های پیش روی آن فراهم آید.

ماده ۴۲. مقرراتگذار موظف است مراجع معین و مرتبط با شناسه‌های الکترونیکی را به منظور شفاف‌سازی تعهدات و مسؤولیت‌های آنها در رعایت هریک از قواعد اطمینان‌پذیری، اعتبارپذیری و استنادپذیری تعیین و سازوکار پاسخگویی آنها را تعریف و جهت وضع مقررات الزام‌آور اقدام یا به سایر مراجع صلاحیتدار پیشنهاد کند.

تبصره ۱. منظور از مراجع معین آن دسته از ارائه‌دهندگان خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات هستند که زیرساخت‌ها، سازه‌ها و سامانه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موردنیاز شناسه‌های الکترونیکی را فراهم می‌آورند و حسب مورد در اختیار ارائه‌دهندگان خدمات شناسه‌های الکترونیکی قرار می‌دهند.

تبصره ۲. منظور از مراجع مرتبط، دارندگان داده‌ها و اطلاعات مربوط به شناسه‌ها و تراکنش‌های الکترونیکی، اعم از اشخاص حقیقی و یا حقوقی عمومی یا خصوصی هستند که در هر یک از فرایندهای اطمینان‌پذیری، اعتبارپذیری و استنادپذیری، داده‌ها و اطلاعات نزد آنها مورد استناد قرار می‌گیرد.

بخش دوازدهم: امکانات کاربردی شناسه‌های الکترونیکی

ماده ۴۳. به منظور تحقق اهداف مصوبه در کوتاه‌ترین زمان و کم‌ترین هزینه، توزیع عادلانه فرصت‌ها میان ارائه‌دهندگان خدمات و بهره‌مندی کاربران از شناسه‌های الکترونیکی با کیفیت، ایمن و مقرون به صرفه، نیازسنجی و امکان‌سنجی لازم از امکانات کاربردی آنها پیرو شرایط زیر به انجام می‌رسد.

تبصره - منظور از امکانات کاربردی، زیرساخت‌ها، سازه‌ها، سامانه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و همچنین نیروی انسانی متخصص و کارآمد برای ارائه خدمات و پردازش شناسه‌های الکترونیکی است.

ماده ۴۴. پس از انجام پیمایش‌ها و پژوهش‌های راجع به شناسه‌های الکترونیکی، فهرست نمونه‌های آنها به ترتیب زیر تهیه و تدوین می‌شود:

الف) شناسه‌هایی که به دلیل مغایرت با احکام مصوبه باید از کاربری‌شان جلوگیری شود؛

ب) شناسه‌هایی که کاربری‌شان بلامانع است؛

پ) شناسه‌هایی که برپایه استانداردهای روزآمد نیازمند بازنگری و بازآفرینی‌اند؛ و

ت) شناسه‌هایی که باید تولید ویا واردات فناوری آنها در دستور کار قرار گیرد.

ماده ۴۵. شناسه یا شناسه‌هایی که با منع کاربری روبرو می‌شوند، سازه‌ها و یا سامانه‌های آنها برای گزینه‌های جدید امکان‌سنجی گردد و از برنامه‌های توسعه و ارتقای آنها (در صورت وجود) جلوگیری به عمل آید.

ماده ۴۶. درخصوص آن دسته از شناسه‌هایی که کاربری‌شان بدون نیاز یا با روزآمدسازی استانداردها امکان‌پذیر است یا باید برای تولید ویا واردات فناوری آنها برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری شود، اولویت‌سنجی گزینه‌ها باید برپایه معیارهای زیر صورت پذیرد:

الف) پایداری بیشتر به قواعد حاکم بر تراکنش‌های الکترونیکی را فراهم می‌آورند.

ب) شمار بیشتری از کاربران عرصه/حوزه موردنظر را دربرمی‌گیرند.

پ) امکان بومی‌سازی آنها و رهایی از وابستگی خارجی بیشتر است.

ت) ایفای تعهدات کمی و کیفی راجع به آنها از سوی ارائه‌دهندگان خدمات، با هزینه و در زمان کمتری امکان‌پذیر است.

ث) از نظر بهره‌برداران، ضمن برخورداری از کیفیت مطلوب، مقرون به صرفه و کاربرپسند هم انگاشته می‌شوند.

ج) تعمیم زیرساخت‌ها، سازه‌ها و سامانه‌های آنها به‌عرصه‌ها/حوزه‌های دیگر امکان‌پذیر است.

چ) تخصیص انحصاری آنها به یک یا چند عرصه/حوزه همگن، بویژه در پرتو ملاحظات امنیتی قابل تعریف و اجرایشدن است.

ح) بخش غیردولتی انگیزه و آمادگی لازم را برای سرمایه‌گذاری، توسعه و ارتقای شناسه‌ها و امکانات کاربردی آنها دارد و نیازی به سرمایه‌گذاری، مالکیت و راهبری دستگاه اجرایی ذی‌ربط نیست.

ماده ۴۷. همه زیرساخت‌ها، سازه‌ها، سامانه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و همچنین نیروی انسانی فعال در خدمات و پردازش شناسه‌های الکترونیکی، باید بر پایه استانداردهای روزآمد لازم‌الاجرا فراهم آیند تا علاوه بر کیفیت و کارایی خدمات، هماهنگی برنامه‌ها و اقدامات اجرایی این حوزه نیز تضمین گردد.

ماده ۴۸. چنانچه امکانات کاربردی شناسه‌های الکترونیکی موضوع این بخش در اختیار دستگاه‌های اجرایی است که به دلیل عهده‌داری امور حاکمیتی و نداشتن شرایط تصدی خدمات شناسه‌های الکترونیکی، ادامه فعالیت برای آنها امکان‌پذیر نیست، باید نسبت به واگذاری امکانات مزبور به بخش غیردولتی یا شرکت‌های دولتی واجد شرایط اقدام گردد.

تبصره - امور حاکمیتی موضوع این ماده شامل یک یا چند مورد از وظایف و اختیارات واگذار شده به مقرراتگذار می‌شود.

ماده ۴۹. آن دسته از دستگاه‌های اجرایی و بخش غیردولتی که تاکنون بر روی شناسه‌های الکترونیکی یکسان یا مشابه سرمایه‌گذاری‌های موازی و غیرضروری انجام داده‌اند، فوراً از ادامه کار آنها جلوگیری به عمل آید و در صورت امکان، نسبت به تخصیص امکانات کاربردی آنها به عرصه‌ها/حوزه‌های نیازمند اقدام گردد.

ماده ۵۰. امکانات کاربردی شناسه‌های الکترونیکی باید در پرتو قواعد حاکم بر زیرساخت حیاتی اطلاعات سایبری، در صورت لزوم در رده‌بندی حیاتی، حساس و مهم گنجانیده و از ضوابط آنها پیروی شود.

بخش سیزدهم: اسناد پشتیبان مصوبه

ماده ۵۱. با عنایت به اینکه این مصوبه سیاست‌های راهبردی راجع به شناسه‌های الکترونیکی را تبیین می‌کند و تحقق اهداف برشمرده در آن نیازمند وضع قوانین و مقررات پشتیبان به منظور شفاف‌سازی وظایف و اختیارات کنشگران و برنامه‌های اجرایی در هر یک از عرصه‌ها و حوزه‌های مربوط و فراهم آوردن امکانات کاربردی موردنیاز است، اقدامات زیر در دستور کار قرار گیرد:

الف) قوانین و مقررات ناظر بر شناسه‌های الکترونیکی نیازسنجی و کاستی‌ها و نارسایی‌های قانونی - مقرراتی شناسایی گردد.

ب) قوانین و مقررات موردنیاز رده‌بندی و اولویت‌بندی شده و به ترتیب در دستور کار تدوین و تصویب قرار گیرند.

پ) آن دسته از پیشنهادهای قانونی - مقرراتی که در قالب طرح یا لایحه در دستور کار مجلس شورای اسلامی یا در قالب آیین‌نامه پیشنهادی در اختیار مراجع مقرراتگذار است و بر شناسه‌های الکترونیکی تأثیرگذارند یا از آنها تأثیر می‌پذیرند، شناسایی و با هماهنگی مراجع ذی‌ربط اصلاحات موردنظر پیشنهاد گردد.

ت) ضمانت اجرای تخطی از اهداف و احکام مصوبه حسب مورد باید در مصوبات قانونی - مقرراتی، با رعایت اصول و قواعد حقوقی، به شکل بازدارنده، متناسب و اثربخش پیش‌بینی و لازم‌الاجرا گردند.

ث) با هماهنگی مراجع صلاحیتدار ذی ربط، قانون برنامه پنج سالانه پنجم توسعه کشور، مصوب ۱۳۹۰ به منظور تعدیل و توازن حداکثری برنامه‌های اجرایی ملی و همچنین قوانین بودجه سالیانه به منظور تأمین نیازمندی‌های مالی، بازرنگری و اصلاحات لازم پیشنهاد گردد.

بخش چهاردهم: مقررات پایانی

ماده ۵۲. رئیس مرکز موظف است هر ماهه یا حسب مورد گزارشی از پیشرفت امور اجرایی راجع به اهداف و احکام مصوبه را به شورا ارائه و در صورت لزوم، پیشنهادهای سیاستی اصلاحی یا تکمیلی را جهت تصویب تقدیم شورا کند.

ماده ۵۳. همه کنشگران شناسه‌های الکترونیکی موظفند همکاری لازم را با مرکز در جهت تحقق اهداف مصوبه و اجرای شایسته احکام آن به عمل آورند.